

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ОЦІНКИ РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ЕКСПОРТНО-ОРІЄНТОВАНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Костюк О.П.,

*студент освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна
e-mail: kostiukop@krok.edu.ua*

У сучасній глобальній системі господарювання, в умовах посилення міжнародної конкуренції актуальними стають питання інноваційності та конкурентоздатності вітчизняних підприємств: як щодо готової продукції, так і щодо новітніх систем управління підприємством. В цих умовах особливої гостроти набуває проблема об'єктивної оцінки рівня фінансової безпеки підприємств як суб'єктів міжнародної економічної діяльності. Для того, щоб її визначити, розроблено досить багато різних методик, зокрема поглибленого аналізу та експрес-аналізу, які базуються на використанні абсолютних і відносних показників. Такі методики дають можливість виявляти проблемні напрями у діяльності експортно-орієнтованого підприємства і визначити причини, які їх зумовили, але не дають змоги робити обґрунтовані висновки про рівень фінансової безпеки в цілому.

Тому вдосконалення методики визначення фінансової безпеки підприємств, що виходять на міжнародний ринок, є надзвичайно актуальним питанням.

Метою роботи є дослідження сучасних методів оцінки фінансової безпеки та визначення тієї, яка б враховувала особливості функціонування експортно-орієнтованих підприємств України.

Дослідження особливостей фінансування галузей і вибір ефективної моделі фінансової підтримки товаровиробників-експортерів є надзвичайно важливим завданням, яке потребує застосування відповідних теоретико-методологічних підходів та напрацювання рекомендацій з метою забезпечення економічного розвитку галузей та фінансової безпеки підприємств у сучасних умовах глобальної економічної нестабільності [1].

Практика діяльності вітчизняних експортно-орієнтованих підприємств щодо аналізу фінансової безпеки дає підстави стверджувати, що найпоширенішою у використанні, зазвичай, є інтегральна методика оцінки рівня фінансового стану. Вона передбачає поєднання та синтезування фінансових індикаторів у комплексні конструкції. Отже, така інтегральна методика базується на використанні методу коефіцієнтів, що являє собою розрахунок відносних показників на основі статистичних даних фінансової звітності.

Істотним недоліком цього методу є відсутність нормативних значень переважної більшості використовуваних коефіцієнтів, а також, що зміни величин відносних коефіцієнтів у динаміці не можуть бути правильно

інтерпретовані, оскільки чисельник і знаменник будь-якого коефіцієнту змінюються у часовому вимірі.

Також, інтегральна методика не враховує показники, які характеризують грошові потоки підприємства (Cash Flow), що використовується у міжнародній практиці, тоді як врахування реальних надходжень і витрат грошових ресурсів має бути одним із пріоритетних завдань аналізу рівня фінансової безпеки.

Розглянемо можливі напрями удосконалення методики оцінки стану фінансової безпеки підприємства. З метою отримання адекватної оцінки рівня фінансової безпеки, на нашу думку, доцільно співставляти фінансові показники, що характеризують діяльність експортно-орієнтованого підприємства, не з нормативними значеннями, апорівнювати:

- з середніми значеннями аналогічних показників, розрахованими для сукупності підприємств кожної галузі, які виробляють основну частку експортної продукції;
- з значеннями показників, рекомендованих у працях українських дослідників, які відповідають вимогам безпечного функціонування вітчизняних підприємств на зовнішньому ринку;
- з показниками діяльності найкращих підприємств галузі, які є експортерами своєї продукціїтощо.

У зв'язку з цим, вважаємо за потрібне використовувати значення коефіцієнтів, що були розраховані по 60 підприємствах шестирізних видів економічної діяльності сфери матеріального виробництва України [2]. Це дозволить зробити оцінку рівня фінансової безпеки точнішою, та такою, що відображає реальні умови функціонування українських експортно-орієнтованих підприємств сфери матеріального виробництва.

За основу для удосконалення пропонуємо взяти методику Кракос Ю. Б. та Разгон Р. О. [3]. Суть удосконаленої методики оцінки рівня фінансової безпеки експортно-орієнтованого підприємства полягає у підборітакого переліку показників-складових інтегральної оцінки, які б якнайкраще характеризували ключові сфери його діяльності.

Таким чином, запропоновані методика і зміни стануть запорукою довгострокової платоспроможності як для підприємств, так і для їх міжнародних контрагентів. Для такогорівня фінансової безпеки характерним є оптимальне значення усіх коефіцієнтів, що характеризують рівень фінансової безпеки експортно-орієнтованого підприємства.

Список використаних джерел:

1. Румик І. І. Стратегія фінансової підтримки продовольчого виробництва. Вчені записки Університету «КРОК». №4 (56). Київ. 2019. С. 64-73.
2. Петренко Ю. М. Проблеми розвитку механізму управління фінансовою безпекою підприємств. / Ю.М. Петренко, О.М. Ващенко. Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: збірник тез доповідей XII Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада2009 р.): у 2-х т. ДВНЗ «Українська академія банківської справиНаціонального банку України». Суми, 2009. Т. 2.С. 49-51.
3. Коженювські Л. Управління безпекою. Актуальні проблеми економіки. 2004. № 1 (31). С. 147.